

## **Bijlage 1 – achtergrondinformatie**

### **Wat is de RES?**

De 30 regionale EnergieStrategie regio's (RES- regio's) in Nederland zijn gevormd door de decentrale overheden. In Zuid-Holland hebben we zeven RES'en. Gemeenten, provincies en waterschappen werken in de regio's samen met inwoners, maatschappelijke partijen, energiecoöperaties, netbeheerders en het rijk.

De regio's worden bij het maken en uitvoering van de plannen ondersteund door het Nationaal Programma RES (NPRES). Het NPRES heeft zes opdrachtgevers: de ministeries van KGG en BZK, het Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Unie van Waterschappen en de netbeheerders.

### **Juridische status RES**

De RES 1.0 is een startdocument van de RES'en en was een op de toekomstgerichte verkenning. De opgaven en ambities uit deze RES 1.0 hebben juridische status gekregen bij het vastleggen door gemeenten en provincies in documenten van de Wet Ruimtelijke Ordening of inmiddels de Omgevingswet. Denk aan structuur- of omgevingsvisie, omgevingsplannen Omgevingsverordeningen en programma's. De RES 1.0 is vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen. Daarmee is de RES 1.0 bestuurlijk bindend. Dat betekent dat het bindend is voor de instantie die het vaststelt.

### **Waarom vinden we het belangrijk om aan de RES-doelstellingen vast te houden?**

Het Planbureau voor de Leefomgeving analyseert elk jaar hoe ver de regio's zijn met het halen van het gezamenlijke doel. PBL gaf eind 2024 aan dat 35 TWh opwek in 2030 heel erg waarschijnlijk haalbaar is. Daar zijn nog wel wind- en zonprojecten voor nodig, maar we zien dat verdere groei stagneert. Zelfs zon- en windprojecten met een vergunning en subsidie worden soms nog geschrapt. Ook komen er steeds minder nieuwe projecten bij. De ambitie van 55 TWh in 2030 is heel erg onwaarschijnlijk vanwege uitdagingen als nieuwe – in concept – landelijke milieunormen voor windturbines, de afgesproken voorkeursvolgorde zon en het volle stroomnet. Ook heeft Defensie extra ruimte nodig, net als woningbouw. Vanwege de noodzaak van betaalbare duurzame energie voor wonen, werken en vervoer, houden bestuurders uit de 30 regio's hun eigen doel – gezamenlijk 55 TWh opwek van duurzame elektriciteit – vast.

Het Rijk heeft in het Nationaal Plan Energiesysteem de nationale toekomstvisie voor het energiesysteem in 2050 geschetst. Het Rijk geeft aan dat een verdere stijging van het aanbod van duurzame elektriciteit en warmte, op zee én op land, nodig is tot 2050. Uitgangspunt in het NPE is een CO2 vrij elektriciteitsysteem in 2035. Het NPE geeft het regionale/lokale energiesysteem, waar maximale opwek deel van uitmaakt,

een essentiële rol. Het NPE gaat ervan uit dat productie van hernieuwbare stroom op land in 2035 anderhalf keer zo hoog is als in 2030. Deze groeiende stroomvraag en -productie zal zich moeten verhouden tot andere maatschappelijke opgaven met ruimtelijke claims, zoals woningbouw, natuur en landschappelijke kwaliteit.

Het Nationaal Plan Energiesysteem is de nationale toekomstvisie voor het energiesysteem in 2050. Ook dit plan geeft aan dat duurzame opwek met zon- en windenergie verder moet groeien om aan de vraag te voldoen.

Het [Toekomstbeeld Energiesysteem Zuid-Holland 2050](#) (onderdeel van pMiek) schetst hoe de provincie de overgang naar een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem kan realiseren. Daarbij wordt ook richting gegeven aan de keuzes voor duurzame opwek van energie – zoals wind, zon en andere bronnen – en de samenhang met opslag, infrastructuur en ruimtelijke inpassing. Dit toekomstbeeld vormt een belangrijke basis voor het provinciale energie- en Omgevingsbeleid.